Omgevingsdienst Groene Metropool

Datum: 28 september 2026

Onderwerp:
Bijlage brief - samenvatting zienswijzen reactie ODGM

**Samenvatting zienswijzen concept-informatieprotocol**
Het concept-informatieprotocol is voor zienswijzen voorgelegd aan de raden van de zestien deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van Gelderland.

De ontvangen reacties geven het volgende beeld:

| **Deelnemer** | **Zienswijze ingediend** |
|---|---|
| Gemeente Arnhem | Nee |
| Gemeente Berg en Dal | Ja |
| Gemeente Beuningen | Nee |
| Gemeente Doesburg | Nee |
| Gemeente Druten | Ja |
| Gemeente Duiven | Nee |
| Gemeente Heumen | Ja |
| Gemeente Lingewaard | Ja |
| Gemeente Nijmegen | Ja |
| Gemeente Overbetuwe | Nee |
| Gemeente Renkum | Nee |
| Gemeente Rheden | Nee |
| Gemeente Rozendaal | Nee |
| Gemeente Westervoort | Nee |
| Gemeente Wijchen | Ja |
| Gemeente Zevenaar | Nee |
| Provincie Gelderland | Nee |

Van de zeventien deelnemers waarvan een reactie is ontvangen, hebben de gemeenten Berg en Dal, Druten, Heumen, Lingewaard, Nijmegen en Wijchen een inhoudelijke zienswijze ingediend. De overige deelnemers hebben aangegeven geen zienswijze in te dienen.

De inhoudelijke zienswijzen hebben in hoofdzaak betrekking op drie onderwerpen:
1. de besluiten en documenten die voor zienswijze aan de raden en Provinciale Staten worden voorgelegd;
2. de inhoud van de tussentijdse rapportages;
3. de afstemming met het bevoegd gezag bij perscommunicatie.

Na afweging van de ingediende zienswijzen hebben wij het informatieprotocol op het onderdeel perscommunicatie aangepast. De overige zienswijzen geven geen aanleiding tot verdere aanpassingen van het protocol. Wel geven de ingediende zienswijzen aanleiding om bij de toepassing ervan nadrukkelijk aandacht te besteden aan onderstaande punten.

**Besluiten die voor zienswijze aan de raden en Provinciale Staten worden voorgelegd**
De gemeenten Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen vragen om in het informatieprotocol explicieter vast te leggen welke besluiten en documenten voor zienswijze aan de raden en Provinciale Staten worden voorgelegd.
Daarbij worden onder meer genoemd:

- de kadernota;
- het informatieprotocol en toekomstige wijzigingen daarvan;
- de periodieke dan wel vierjaarlijkse evaluatie;
- een van de Gemeenschappelijke Regeling afwijkende uittredingsregeling;
- de te ontwikkelen financieringssystematiek die naar verwachting per 2028 in werking treedt.

De gemeente Berg en Dal vraagt specifiek om de nog te ontwikkelen of later te wijzigen financieringssystematiek tijdig voor zienswijze aan de gemeenteraad voor te leggen.

Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen benadrukken daarbij het belang van een zienswijzeprocedure voor de kaderstellende en controlerende rol van de raden. Nijmegen benoemt daarnaast dat betrokkenheid vóór definitieve besluitvorming bijdraagt aan een zorgvuldige afweging van belangen en aan de democratische legitimatie van besluiten.

*Reactie ODGM:*
Wij onderschrijven het belang dat de gemeenteraden en Provinciale Staten tijdig worden betrokken bij besluiten die voor de deelnemers van groot politiek of financieel belang zijn. Een goede en transparante informatievoorziening en het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van de raden en Provinciale Staten zijn belangrijke uitgangspunten van het informatieprotocol.

Bij de totstandkoming van de Gemeenschappelijke Regeling ODGM is eveneens gesproken over de vraag welke besluiten, naast de wettelijke verplichte, voor zienswijze aan de raden en Provinciale Staten moeten worden voorgelegd. Het Algemeen Bestuur heeft daarbij aangegeven ruimte te willen behouden om per onderwerp de afweging te maken of een zienswijzeprocedure passend en noodzakelijk is. Daarmee blijft het mogelijk om deelnemers bij belangrijke besluiten nadrukkelijk te betrekken, terwijl tegelijkertijd rekening kan worden gehouden met de aard en omvang van het besluit en met een doelmatige inzet van capaciteit. Wij vinden het daarom niet wenselijk om in het informatieprotocol een uitputtende lijst op te nemen van documenten die in alle gevallen voor zienswijze moeten worden voorgelegd. De aard en impact van besluiten en wijzigingen kunnen sterk verschillen. Een wijziging kan bijvoorbeeld technisch of beperkt van aard zijn, maar ook grote beleidsmatige of financiële gevolgen hebben. Een vooraf vastgelegde verplichting om bij ieder genoemd document een volledige zienswijzeprocedure te doorlopen, biedt onvoldoende ruimte om hierin een passende afweging te maken.

Dit heeft uiteraard geen gevolgen voor besluiten waarvoor op grond van wet- en regelgeving of de Gemeenschappelijke Regeling reeds een zienswijzeprocedure geldt.

Bij toekomstige besluitvorming over de genoemde onderwerpen zal expliciet stil worden gestaan bij de wijze waarop de raden en Provinciale Staten worden betrokken. Bij de voorbereiding van dergelijke besluiten wordt beoordeeld of de aard, omvang en bestuurlijke, beleidsmatige of financiële gevolgen aanleiding geven tot het doorlopen van een zienswijzeprocedure.

Dit geldt in het bijzonder voor onderwerpen met potentieel grote gevolgen voor de deelnemers, zoals de toekomstige financieringssystematiek. Daarvoor zal het Algemeen Bestuur worden verzocht een zienswijzeprocedure te doorlopen.

Op deze manier wordt recht gedaan aan de strekking van de zienswijzen, terwijl tegelijkertijd de bestuurlijke ruimte behouden blijft om per situatie een passende afweging te maken. Wij zien daarom geen aanleiding om het informatieprotocol op dit punt aan te passen.

**Inhoud van de tussentijdse rapportages**
De gemeenten Druten, Heumen, Nijmegen en Wijchen constateren dat de beschrijving van de tussentijdse rapportages in het concept-informatieprotocol vooral financieel van aard lijkt. Zij vinden het belangrijk om tussentijds ook inzicht te hebben in de realisatie van het regionale uitvoeringsprogramma en in actuele ontwikkelingen en risico's die mogelijk van invloed zijn op het realiseren van de afgesproken resultaten en doelen. Zij verzoeken daarom om in de tussentijdse rapportages naast financiële informatie ook inhoudelijke informatie op te nemen.

*Reactie ODGM:*
Wij onderschrijven dat een adequate tussentijdse informatievoorziening niet uitsluitend betrekking heeft op financiële ontwikkelingen. Om de kaderstellende en controlerende rol goed te kunnen vervullen, is het van belang dat de raden en Provinciale Staten ook kunnen beschikken over relevante informatie over de uitvoering, behaalde resultaten, actuele ontwikkelingen en risico's.

Het informatieprotocol is bedoeld als kader voor de informatievoorziening tussen ODGM en haar deelnemers. Het beschrijft welke informatie op welke momenten en via welke kanalen wordt verstrekt. Het protocol is niet bedoeld als een uitputtende inhoudelijke beschrijving van ieder afzonderlijk rapportageproduct.

De beschrijving van de tussentijdse rapportages moet dan ook niet zo worden uitgelegd dat daarin uitsluitend over financiële ontwikkelingen wordt gerapporteerd. Wanneer ontwikkelingen in de uitvoering, de voortgang van het regionale uitvoeringsprogramma of actuele risico's van betekenis zijn voor de realisatie van de afgesproken resultaten en doelen, worden deze betrokken bij de tussentijdse informatievoorziening.

Daarbij geldt dat relevante informatie niet noodzakelijkerwijs hoeft te wachten op een formeel rapportagemoment. Wanneer ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, kan ODGM de deelnemers ook tussentijds informeren via de overige in het informatieprotocol beschreven vormen van informatievoorziening.

Wij nemen de zienswijzen daarom mee bij de verdere vormgeving en ontwikkeling van de planning- en controlcyclus en de tussentijdse rapportages. Daarbij besteden we aandacht aan een goede verhouding tussen financiële en inhoudelijke informatie en aan het tijdig signaleren van relevante ontwikkelingen en risico's.

Omdat het voorliggende informatieprotocol deze bredere informatievoorziening niet uitsluit en ruimte biedt om de rapportages in de praktijk nader vorm te geven, zien wij geen aanleiding het informatieprotocol op dit onderdeel aan te passen.

**Perscommunicatie en afstemming met het bevoegd gezag**
De gemeente Lingewaard constateert dat in het informatieprotocol op een open en transparante wijze invulling wordt gegeven aan de informatievoorziening, waaronder de publicatie van vergaderstukken en het opstellen van persberichten rondom nieuwswaardige gebeurtenissen. Lingewaard geeft aan dat persberichten over individuele casussen in principe door het bevoegd gezag worden opgesteld. Voor persberichten rondom andere

nieuwswaardige gebeurtenissen vindt Lingewaard dat het uitgangspunt moet zijn dat ODGM altijd afstemming zoekt met het bevoegd gezag. Lingewaard verzoekt daarom de toevoeging *'als dit nodig is'* uit het informatieprotocol te verwijderen.

*Reactie ODGM:*
Wij onderschrijven het belang van een zorgvuldige afstemming met het bevoegd gezag bij externe communicatie. Dit geldt in het bijzonder wanneer communicatie betrekking heeft op een individuele casus of rechtstreeks raakt aan de verantwoordelijkheid van een deelnemer.

Het verzoek van de gemeente Lingewaard is daarom verwerkt in het informatieprotocol. Daarmee wordt duidelijker vastgelegd dat ODGM en de bevoegde gezagen elkaar bij relevante externe communicatie tijdig informeren en, waar dat aan de orde is, met elkaar afstemmen.

De aard van externe communicatie kan echter verschillen. Niet iedere nieuwswaardige gebeurtenis heeft betrekking op een individuele casus of op de verantwoordelijkheid van een specifiek bevoegd gezag. ODGM communiceert bijvoorbeeld ook over algemene organisatorische ontwikkelingen of onderwerpen die de organisatie als geheel betreffen. In dergelijke gevallen kan ODGM binnen de afgesproken kaders zelfstandig communiceren.

Het uitgangspunt is daarmee dat ODGM en de deelnemers elkaar tijdig informeren en afstemming zoeken wanneer een onderwerp de verantwoordelijkheid van een deelnemer raakt. Voor communicatie over onderwerpen die primair de eigen organisatie betreffen, blijft ruimte bestaan voor ODGM om zelfstandig te handelen.

Met deze verwerking wordt naar onze mening recht gedaan aan de strekking van de zienswijze van Lingewaard en blijft tegelijkertijd sprake van een proportionele en werkbare invulling van de perscommunicatie.

**Conclusie**
De ontvangen zienswijzen onderstrepen het belang van een goede, tijdige en transparante informatievoorziening aan de gemeenteraden en Provinciale Staten. De ingebrachte punten ten aanzien van de besluiten die voor zienswijze worden voorgelegd, de inhoud van de tussentijdse rapportages en de afstemming bij perscommunicatie worden betrokken bij de uitvoering van het informatieprotocol.

Met de hiervoor beschreven wijze van uitvoering zijn wij van mening dat voldoende tegemoet wordt gekomen aan de strekking van de ingediende zienswijzen, zonder dat daarvoor op dit moment een aanpassing van het informatieprotocol noodzakelijk is.

Wij zullen het Algemeen Bestuur daarom voorstellen om kennis te nemen van de ontvangen zienswijzen en de reactie van ODGM daarop en het informatieprotocol ongewijzigd vast te stellen.